

Universitetslovsprocessen - basispapiret

Den aktuelle inkrementelle udbygning af økonomiske og administrative styringsinstrumenter og dokumentationskrav giver overlappende og modsatrettede krav og incitamenter for universiteterne og skaber ressourcospild og manglende motivation.

Derfor må der i forbindelse med den aktuelle proces med evaluering og revision af universitetsloven arbejdes for en styringsreform, der sikrer forenkling og forbedring af universiteternes styringsvilkår og rammer – omfattende både de samfundsmæssige mål og forventninger, de økonomiske rammer og de administrative krav.

Der er brug for en helhedstænkning med forenkling og overskuelighed som nøgleord. I forlængelse af universitetslovens klarere rammer for ledelse vil det også bidrage til en langt større gennemsigtighed og dermed mulighed for at medarbejdere på alle niveauer kan gennemskue og udøve indflydelse på sammenhængen mellem overordnede krav og forventninger, økonomi og daglige succeskriterier.

Processen:

- *Hurtig udmelding om, at der alene bliver tale om en 1-2 årig forlængelse af de gældende udviklingskontrakter:* Der må gives en hurtig udmelding om en 1-2 års forlængelse af universiteternes gældende udviklingskontrakter for at skabe tid til at gennemgå styringsbetingelserne og udarbejde nye forslag til et mere sammenhængende styringsparadigme.
- *Gennemgang af og oprydning i styringsinstrumenter, incitamenter og dokumentationskrav:* Der må i sammenhæng med de øvrigt skitserede processer ske en gennemgang af og oprydning i økonomiske og administrative styringsinstrumenter og incitamentsstrukturer, herunder også dokumentationskrav, for at fjerne overflødige og overlappende elementer. Den nødvendige dokumentation fra universitetet til ministeriet må samles i få, samlede og overskuelige processer.
- *Drøftelse af nyt paradigme for udviklingskontrakter:* Der må udarbejdes en ny model for rullende 4- eller 5-årige udviklingskontrakter, som kan træde i kraft samtidig med en ny finansieringsmodel for perioden fra 2013 frem.
- *Drøftelse af en ny finansieringsmodel med flerårige grundbevillinger:* Der må skabes enighed om grundlaget for et bredt politisk forlig om en ny finansieringsmodel byggende på en flerårig bevillingsaftale med samme 4- eller 5-årige kadence som kontrakterne startende senest fra og med 2013. I denne øvelse må der sikres balance og forudsigelighed i forholdet mellem universiteternes aktivitetsafhængige finansiering og deres grundfinansiering.
- *Den skitserede universitetslovsproces forudsætter, at den egentlige politisk-juridiske lovgennemgang på baggrund af evaluering og høringsvar afventer*

gennemgangen af rammer og styring. Herunder forudsættes det at de enkelte universiteter på en enkel og overskuelig måde involveres i at fremskaffe data og basisoplysninger.

Nærmere om grundforventninger til indholdet i en styringsreform:

- *Sammenhæng mellem udviklingskontrakter og flerårige finansieringsaftaler:* Udviklingskontrakter og flerårsaftaler om økonomien bør have sammenfaldende tidskadence og skabe en fælles forståelse af sammenhængen mellem forventninger/input og målopfyldelse/output, men der bør ikke være en direkte sammenkobling mellem konkret målopfyldelse og økonomisk bonus.
- *Målopfyldelse:* Såfremt der ved evalueringen af kontraktperioden politisk eller administrativt vurderes at være utilstrækkelig målopfyldelse gælder følgende vilkår: 1) Det kan få konsekvenser for næste kontraktperiodes krav og forventninger og økonomiske ramme 2) En meget væsentlig del af universiteternes midler er i forvejen aktivitetsafhængige, således at utilstrækkelig målopfyldelse i sig selv vil indebære ringere økonomi 3) I forbindelse med de årlige afrapporteringer og devalueringer vil der løbende være mulighed for dialog mellem ministeriet og universitetet om nødvendige kursjusteringer.
- *Udviklingskontrakterne:* Kontrakterne bør i fremtiden rumme: 1) En universitets-tværgående første del med temaer og samfundsmål, der er fælles for alle universiteter, som skal kunne rumme størstedelen af samfundets krav og forventninger til grundydelse 2) En anden del som har udgangspunkt i det enkelte universitets egne mål, strategier og ambitioner. Det samlede kontraktindhold bør være et godt udtryk for, hvad universitetets enheder og medarbejdere reelt måles på. 3) Eventuelt en særlig investeringsdel som beskriver mål og forventninger til udbygning og modernisering af det enkelte universitets bygninger og infrastruktur.
- *Flerårsaftalerne om økonomien:* De politiske flerårsaftaler om økonomien bør sikre universiteterne en grundfinansiering, der gør det muligt at løse de grundlæggende opgaver, som samfundet har en forventning om bliver løst. Der skal altså være en holdbar og - over en årrække - kendt finansiering med hensyn til basismidler til forskning, overhead i forbindelse med eksterne projekter og en udsvingsstabiliseret uddannelsesøkonomi – i et omfang der matcher samfundets forventninger.
- *Universiteternes utilstrækkelige egenkapital:* Der må findes en snarlig, konkret løsning på fraværet af en tilstrækkelig egenkapital på hovedparten af universiteterne. Niveauet er så begrænset, målt i forhold til de årlige driftsudgifter, at det alt for tydeligt bidrager til utilstrækkelig fleksibilitet i universiteternes økonomi og mulighed for prioritering og krisehåndtering. Målet er, at egenkapitalen er tilstrækkelig til at universiteterne selv kan håndtere konjunkturelle svingninger i studenteroptaget og iværksætte initiativer, som ligger ud over grundopgaverne. Der må derfor skabes en buffer i universiteternes økonomi, fx ved selveje eller ved andre former for formue- og låneordninger.
- *Særligt om uddannelsesøkonomien:* Grundlæggende set balancerer uddannelsesøkonomien ikke med de nuværende taxametersatser. Derfor må der, jf. universiteternes egne beregninger og tværgående analyser, ske en forøgelse af samtlige takster i samme procentuelle størrelsesorden som den aktuelle forhøjelse på samfundsvidenskab og humaniora. Den nuværende underfinansiering har en række negative, dynamiske konsekvenser, som kan beskrives i det videre reformarbejde.